

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen, Foder og Fødevarer sikkerhed

Sagsnr: 26761

Dato: 1. juli 2014

FVM 300

GRUNDMOTIV TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til ændring af Kommissionens Forordning (EF) nr. 2074/2005 vedrørende en skabelon til dokumentation af fødevarekædeoplysninger og lister over autoriserede fødevarevirksomheder (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om en ny skabelon til dokumentation af fødevarekædeoplysninger for svin. Forslaget indeholder i bilag I en skabelon, som besætningssejerne kan vælge at bruge, når de indsender fødevarekædeoplysninger til slagterierne i forbindelse med, at svin sendes til slagtning. Ændringen af lister over autoriserede fødevarevirksomheder er af rent teknisk karakter. I henhold til hygiejneforordningen for animalske fødevarer (EF) nr. 853/2004 skal oplysninger om fødevarekæden udveksles, før dyr kan slagtes og anvendes som fødevarer. Oplysningerne skal følge med i alle led fra besætningssejer til slagteri og de kompetente myndigheder. Med forslaget indfører Kommissionen en ny harmoniseret model for udveksling af fødevarekædeoplysninger. Skabelonen kan anvendes både, når dyr sendes til slagtning i Danmark, og når dyr sendes til slagtning på et slagteri i en anden medlemsstat. Sendes dyr til slagtning i en anden medlemsstat og oplysningerne udveksles via TRACES-systemet¹ skal skabelonen anvendes. En vedtagelse af forslaget vurderes at medføre et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU. Forslaget forventes sat til afstemning den 8. juli 2014. Regeringen forholder sig generelt positivt til forslaget og kan støtte forslaget, men vil samtidig arbejde for, at den danske administration af reglerne kan bibeholdes.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 2074/2005 vedrørende en skabelon til dokumentation af fødevarekædeoplysninger for svin.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, artikel 7(2)(a) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarelovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes, artikel 31 (2)(f).

¹ TRACES står for TRAdE Control and Expert System og er Kommissionens elektroniske database til registrering af informationer om og udarbejdelse af certifikater og dokumenter i forbindelse med samhandel med levende dyr, visse animalske produkter, import af levende dyr og animalske produkter.

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i SCoFCAH, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning på møde i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 8. juli 2014.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Ifølge hygiejneforordningen for animalske fødevarer (EF) nr. 853/2004 skal oplysninger om fødevarekæden udveksles mellem besætningsejer og slagteri, før dyr kan slagtes og anvendes som fødevarer. Det gælder for alle dyrearter, undtagen vildtlevende vildt.

Formålet med fødevarekædeoplysningerne er at sikre, at alle slagtedyr bliver undersøgt og behandlet i forhold til den måde, de er produceret, og at oplysninger af betydning for fødevaresikkerheden kan spores tilbage. Oplysningerne har også betydning for tilrettelæggelsen af slagting på slagterier og dermed også tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol med slagtedyr, herunder for embedsdyrlægen til at afgøre hvilke inspektionsprocedurer, der er behov for.

Kontrolforordningen for animalske fødevarer (EF) nr. 854/2004 stiller desuden krav til, at embedsdyrlægen på slagtestedet skal kontrollere, at fødevarekædeoplysninger konsekvent og effektivt udveksles mellem besætningsejer og slagteri.

Oplysningerne kan afgives ved elektronisk dataudveksling eller i form af en standardiseret erklæring, der er underskrevet af besætningsejeren.

Kommissionens forslag til ny skabelon indeholder de harmoniserede minimumskrav til fødevarekædeoplysningerne for svin. Skabelonen er udarbejdet som opfølgning på Kommissionens rapport om erfaringerne med anvendelsen af hygiejnepakken fra 2004, hvori det blandt andet konkluderes, at der er behov for en større grad af harmonisering i forbindelse med udveksling af fødevarekædeoplysninger.

Layout og yderligere krav til hvilke specifikke oplysninger, der kan udveksles, er op til den enkelte medlemsstat. Disse kan dog kun stilles nationalt og ikke til de medlemsstater, der sender dyr til slagting i andre lande. Kravene er fastsat i overensstemmelse med de rammer, der er givet i hygiejneforordningen for animalske fødevarer.

I skabelonen er det angivet, at besætningsejeren blandt andet skal oplyse besætningens aktuelle sundhedsstatus og hvilke veterinærlægemidler eller andre behandlinger, som svinene har fået i løbet af de seneste 60 dage forud for, at dyrene er sendt til slagtning

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af forordning (EF) nr. 2074/2005 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende visse produkter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 og vedrørende offentlig kontrol i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 882/2004, om fravigelse fra Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 og om ændring af forordning (EF) nr. 853/2004 og (EF) nr. 854/2004.

For nærværende er bestemmelserne om information om fødevarekæden reguleret af bekendtgørelse nr. 544 af 28. maj 2014 om trikinundersøgelse af kød og af Kommissionens forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, af Kommissionens forordning (EF) nr. 854/2004 af 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter til konsum og af Kommissionens forordning (EF) nr. 2074/2005 af 5. december 2005 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende visse produkter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 853/2004 og (EF) nr. 882/2004, om fravigelse fra Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 og om ændring af forordning (EF) nr. 852/2004 og (EF) nr. 854/2004.

Ændringen vil være direkte gældende i Danmark og forventes ikke at medføre andre ændringer af lovgivningen.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, men vil have begrænsede administrative konsekvenser for det offentlige, idet der skal foretages ændringer af eksisterende elektroniske systemer for at kunne håndtere de ekstra oplysninger om anvendelse af veterinære lægemidler. Der vil være udviklings- og etableringsomkostninger i størrelsesordenen 0,1 mio. kr., som forventes afholdt inden for Fødevarestyrelsens budget. Der forventes ikke øgede driftsomkostninger for det offentlige.

Forslaget vil have erhvervsmæssige og administrative konsekvenser for virksomhederne, idet erhvervet vil skulle foretage ændringer af eksisterende elektroniske systemer for at kunne håndtere de ekstra oplysninger om anvendelse af veterinære lægemidler, og besætningsejerne skal anføre ekstra oplysninger ved levering af dyr til slagtning. Der vil være udviklings- og etableringsomkostninger i størrelsesordenen 0,3 mio. kr. Erhvervsstyrelsen vurderer, at de øgede administrative byrder for virksomhederne ikke vil overstige 10.000 timer årligt på samfundsniveau. Derfor vil der ikke blive foretaget yderligere kvantificering af de administrative byrder.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærker, at de er enige i, at brugen af skabelonen er frivillig, men at dette forhold formentlig alene gælder for svin opvokset og slagtet i samme medlemsstat. Efter formuleringerne må det formodes, at skabelonen skal anvendes ved samhandel med svin til slagtning. Er forholdet korrekt opfattet, og modellen skal benyttes i sin helhed må det forudses, at det vil kunne skabe væsentlige tekniske hindringer for en eksport.

Landbrug & Fødevarer bemærker videre, at kravet om oplysninger om hvilke produkter der i en periode på 60 dage samt behandlingsdatoer og tilbageholdelsestider ikke giver nytteværdi for konsument eller virksomhed og ikke synes at være udpeget ud fra en risikobaseret tilgang til kødkontrol og derfor udelukkende må opfattes som bureaukrati. Skulle noget sådant indføres under danske forhold, vil det være bydende nødvendigt med integration til oplysninger i VetStat-registeret.

Endelig bemærker Landbrug & Fødevarer, at der er behov for retningslinjer for, hvordan slagteriet og embedsdyrlægen skal reagere, hvis besætningsejeren oplyser, at tidligere slagtefund har betydning for fødevareresikkerheden.

Fødevestyrelsen bemærker til høringsvaret fra Landbrug og Fødevarer, at adgang til VetStat for erhvervet skal vurderes nøjere idet der kan være tale om adgang til personfølsomme data. Fødevestyrelsen bemærker ligeledes, at Landbrug & Fødevarers henvisning til tekniske hindringer må baseres på en misforståelse af dokumentet. Det fremgår således, at når svin sendes til slagtning i en anden medlemsstat kan fødevarekædeoplysninger udveksles på 2 måder. Hvis det sker via TRACES-systemet skal skabelonen anvendes. Hvis fødevarekædeoplysninger ikke udveksles via TRACES-systemet kan skabelonen anvendes.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder, at fødevarekædeoplysninger er et vigtigt element i forhold til en risikobaseret tilgang til kontrol. Udveksling af informationer om fødevarekæden tydeliggør endvidere slagteriernes ansvar for de fødevarer, de producerer. Regeringen er således principielt positiv overfor forslaget.

Da kravene om fødevarekæde oplysninger skulle implementeres i Danmark i 2006, valgte man i samarbejde med erhvervet en elektronisk indberetningsmodel, som udnytter de oplysninger, der allerede findes i det Centrale Husdyrbrugs Register (CHR), Zoonoseregisteret, Kvægdatabasen m.v., fordi den umiddelbart opfyldte forordningens formål, nemlig at give forbrugerne en høj grad af sikkerhed. Modellen tilgodeser samtidig, at erhvervet ikke rammes af unødige byrder, når information om fødevarekæden skal udveksles. For så vidt angår oplysninger om anvendte veterinære lægemidler erklærer besætningsejeren, at tilbageholdelsestiden er overholdt.

Forslaget præciserer imidlertid, at besætningsejeren skal oplyse, hvilke lægemidler han har behandlet sine dyr med, hvornår de er behandlede, og hvornår tilbageholdelsesperioden udløber for det enkelte lægemiddel. Denne detaljeringsgrad vil efter regeringens opfattelse være en ekstra byrde for erhvervet. Det er endvidere regeringens opfattelse, at den nuværende danske administration af reglerne opfylder forordningens formål og giver samme beskyttelsesniveau som det fremsatte forslag.

På det grundlag kan regeringen støtte forslaget til ny skabelon, der skal kunne anvendes frivilligt, og som et middel til harmonisering af kravene til fødevarekædeoplysninger, idet man vil arbejde for, at den nuværende danske administration af reglerne kan bibeholdes.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.